

MIMOŘÁDNÉ UDÁLOSTI A MIMOŘÁDNÉ SITUACE

MIMOŘÁDNÁ UDÁLOST

- ❑ náhlá závažná událost, která způsobila narušení stability systému anebo probíhajících dějů a činností, případně ohrozila jejich bezpečnost anebo existenci,
- ❑ přináší se sebou změny kvality prvků systému, a tím i změny kvality vztahů a vazeb mezi nimi,
- ❑ systém se tedy přizpůsobuje novým podmínkám, které se mění v jeho nitru, případně v prostředí, v kterém se nachází,
- ❑ uvedené změny mají velmi často degradační charakter a jsou teda nežádoucí, ale výjimečně se v nich mohou objevovat i rozvojové prvky a tendence.

**MU jsou tedy součástí
krizových jevů, případně mohou
představovat přímo jejich
*spouštěcí mechanismus.***

kladná

podílí se na zvýšení kvalitativní úrovně systému (hmotnostně, energeticky, informačně,...), její rozsah a dopad na systém nebyl dopředu předpokládán, případně plánovaný a vyvolává problémy při vykonávání rutinních činností.

dvě skupiny

záporná

způsobuje zastavení činnosti, případně zánik původního systému tím, že přeruší vazby mezi jeho prvky, v krajním případě způsobí jejich úplný rozpad anebo zničení.

**MIMOŘÁDNÁ
UDÁLOST**

**nedostatek hmot, energií
a informací**

většinou mohou probíhat postupné změny až do okamžiku zlomu, kdy se uskuteční změna kvality anebo se může změna uskutečnit skokem

dvě příčiny

**nadbytek hmot, energií
a informací**

zahlcení systému a narušení jeho funkčnosti až životaschopnosti (může probíhat postupně až do hraničního stavu anebo skokem).

MIMOŘÁDNÉ UDÁLOSTI

Živelné pohromy

nežádoucí uvolnění kumulovaných energií anebo hmot v důsledku nepříznivého působení přírodních sil, přičemž současně mohou působit nebezpečné látky anebo ničivé faktory mající negativní vliv na člověka a na materiální hodnoty (povodně, zemětřesení, výbuchy sopek)

Havárie

odchytky od ustáleného provozního stavu, v důsledku kterého unikly nebezpečné látky anebo působily jiné ničivé faktory, které mají negativní vliv na život, zdraví a majetek

Katastrofy

nárůst ničivých faktorů a jejich následná kumulace v důsledku živelných pohrom a havárií (představují jen malou část živelných pohrom a havárií - velká zemětřesení, letecké a námořní havárie, nehody v dopravě spojené s únikem nebezpečných látek, havárie jaderných zařízení, destrukce vodohospodářských děl a řada dalších)

Teroristický útok

Mimo toho se jako mimořádné události označuje řada dalších náhodných jevů a procesů, které narušily chod společenského života a ohrozily zdraví a život lidí, případně poškodily materiální hodnoty, například:

- ☐ **radikální stranickopolitické změny (politické převraty),**
- ☐ **občanské nepokoje,**
- ☐ **krach velkých výrobních organizací,**
- ☐ **zastavení dodávek strategických surovin ze zahraničí a následný nedostatek určitých výrobků na trhu,**
- ☐ **rozsáhlé epidemie (hromadné onemocnění lidí, případně hospodářských zvířat)...**

ČINITELE MIMOŘÁDNÉ UDÁLOSTI

jevy, které ji popisují a jsou pro ni charakteristické z hlediska příslušného subjektu (úrovně jeho poznání a způsobu chování)

důsledek vzniku mimořádné události

příčina vzniku mimořádné události

čas vzniku mimořádné události

délka trvání mimořádné události

doba vzniku mimořádné události

prostor vzniku mimořádné události

úroveň informovanosti o vzniku mimořádné události

intenzita mimořádné události

riziko vzniku mimořádné události

CHARAKTERISTIKA ČINITELŮ MIMOŘÁDNÉ UDÁLOSTI

☐ důsledek vzniku mimořádné události

1.

- *způsobuje ztráty, škody, omezení a ohrožení života lidí a materiálních hodnot*
- *je to konkrétní projev mimořádné události*
- *iniciuje vznik záchranných a bezpečnostních systémů (krizový management, havarijní a záchranné služby, systém záchranných a likvidačních prací, monitorovací a analytické systémy,...)*

☐ příčina vzniku mimořádné události

2.

- *její poznání umožňuje minimalizovat negativní důsledky a vykonávat preventivní opatření,*
- *její komplexní vyhodnocení umožňuje předvídat vznik budoucích krizových jevů a přijmout řadu preventivních opatření*

CHARAKTERISTIKA ČINITELŮ MIMOŘÁDNÉ UDÁLOSTI

☐ čas vzniku mimořádné události

3.

- *je obsažen v rychlosti projevení se účinků mimořádné události a v možnosti předvídat vznik mimořádné události s negativními dopady*
- *vyústění děje do kritického okamžiku může být:*
 - *náhlé*
 - *postupně vznikající*

☐ délka trvání mimořádné události

4.

- *je charakterizovaná dobou, po kterou působí negativní jevy a znemožňují návrat do původního stavu*
- *norma na zařazení do jednotlivých skupin není stanovena, ale posuzuje se podle konkrétních případů a rozděluje mimořádné události na krátkodobé, střednědobé a dlouhodobé*

CHARAKTERISTIKA ČINITELŮ MIMOŘÁDNÉ UDÁLOSTI

☐ doba vzniku mimořádné události

5.

- *souvisí s možností zjištění mimořádné události a podmínkami jejího řešení*
- *v tomto směru je potřebné v jednotlivých případech zohledňovat:*
 - *den*
 - *noc*
 - *roční období*

☐ prostor vzniku mimořádné události

6.

- *je charakterizován podmínkami, ve kterých mimořádná událost probíhá:*
 - *vnitřními podmínkami*
 - *vnějšími podmínkami*

CHARAKTERISTIKA ČINITELŮ MIMOŘÁDNÉ UDÁLOSTI

☐ úroveň informovanosti o vzniku mimořádné události

- *zabezpečení prvotní informovanosti o vzniku mimořádné události*
- *vytvoření systému monitorování krizového jevu*
- *vyrozumění pracovníků krizového managementu a varování obyvatelstva v dotčené oblasti*
- *poskytování úplných informací pro řídicí stupně krizového managementu, pro odborníky z praxe i pro širokou veřejnost*

7.

☐ intenzita mimořádné události

- *velikost působení destrukční síly*

8.

☐ riziko vzniku mimořádné události

- *míra nebezpečnosti a schopnosti destrukčního potenciálu ohrožit existenci určitého systému*

9.

MIMOŘÁDNÁ SITUACE

- je období ohrožení anebo působení negativních následků mimořádné události na život, zdraví anebo majetek, případně životní prostředí, v průběhu kterého jsou prováděna opatření na snižování rizik, ohrožení anebo postupy a činnosti na odstraňování následků mimořádné události
- je to tedy období narušení dosažené úrovně bezpečnosti a stability daného subjektu anebo systému